

Aleg. 2.

U s t a w a

Z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wymogach dla zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży ustanowionej dla ochrony kultury krajowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Zatwierdzenie i zaprzysiężenie jako straż publiczna po myśli ustawy państwowej z 16. czerwca 1872 Dz. u. p. Nr. 84. następuje bez różnicy, czy strażnik ustanowiony zostaje dla ochrony poszczególnych, czy też kilku działów kultury krajowej (ochrona lasów, polowania, pól, rybołówstwa i innych uprawnień wodnych) do służby strażniczej dla ochrony kultury krajowej w ogóle.

§. 2.

Do służby strażniczej dla ochrony kultury krajowej może być zatwierdzony i zaprzysiężony kto: 1) posiada obywatelstwo w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa, 2) ukończył 20. rok życia i względem kogo 3) polityczna władza powiatowa przez odpowiednie wypytanie nabrała przekonania, że dostatecznie jest obznajomiony z prawami i obowiązkami straży publicznej.

§. 3.

Wymogi określone w §. 2. pod 2 i 3, zastępuje złożony w czasie przed 1. lipca 1889 po myśli rozporządzenia z 16. lutego 1850 Dz. u. p. Nr. 63. później zaś po myśli rozporządzenia z 11. lutego 1889 Dz. u. p. Nr. 23 z dobrym wynikiem egzamin państwowy dla gospodarzy lasowych, względnie dla leśnej służby ochronnej i techniczno pomocniczej, albo też przyznane według §. 27 i 49 ostatniego rozporządzenia uwolnienie od składania tych egzaminów.

Również mogą być określone wymogi zastąpione złożonym w czasie przed 1. lipca 1889 w myśl dawniej obowiązujących przepisów, później zaś w myśl rozporządzenia z 14. czerwca 1889 Dz. u. p. Nr. 100 z dobrym wynikiem egzaminem z łowiectwa, względnie egzaminem dla służby łowieckiej i łowiecko-ochronnej.

§. 4.

Osoby skazane za zbrodnię, albo za przekroczenie kradzieży lub sprzeniewierzenia, albo za udział w tychże, lub oszustwo albo za wymienione w §. 1. ustawy z 28. maja 1881 Dz. u. p. Nr. 47. i w §. 1. ustawy z 25. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 78 przestępstwa, względnie przekroczenia nie mogą przez czas oznaczony w ustawie z 15. listopada 1867 Dz. u. p. Nr. 131 być zatwierdzone, ani też zaprzysiężone do publicznej służby strażniczej.

§. 5.

Odmówić można zatwierdzenia i zaprzysiężenia osobom z takimi własnościami ducha lub ciała, które je czynią niezdatnymi do wykonywania publicznej służby strażniczej.

Dalej można też odmówić zatwierdzenia i zaprzysiężenia z powodu takich własności moralnych, które czynią odnośną osobę niezupełnie zaufania godną.

§. 6.

Osoby zatwierdzone i zaprzysiężone do publicznej służby strażniczej tracą w razie, gdy zajdzie jeden z wymienionych w §. 4 powodów wykluczających osiągnięte przez zatwierdzenie i zaprzysiężenie prawa straży publicznej w moc ustawy i nie mogą tychże odzyskać przed upływem czasu w §. 4. oznaczonego.

Jeżeli jeden z powodów przytoczonych w §. 5, dla których można odmówić zatwierdzenia i zaprzysiężenia, zajdzie lub stanie się wiadomym dopiero po dokonaniem zatwierdzenia i zaprzysiężenia, to nabyte wskutek zatwierdzenia i zaprzysiężenia prawa straży publicznej mogą być napowrót odjęte.

W obu wypadkach odebrać należy legitymację (§. 11.)

§. 7.

Połączone z zatwierdzeniem i zaprzysiężeniem na straż ochronną kultury krajowej prawa straży publicznej nie zostają naruszone, jak długo nie zdarzy się żaden z wypadków określonych w §. 6 i dopóki strażnik nie przestaje być ustanowiony dla tej służby strażniczej, ani wskutek zmiany w osobie słuźbodawcy, ani też wskutek przeznaczenia do innego okręgu ochronnego.

§. 8.

Jeżeli ustanowiony dla ochrony kultury krajowej strażnik, chociaż nie zachodzi żaden z wypadków wymienionych w §. 6 tej ustawy, przestaje być ustanowiony dla takiej służby strażniczej, gasną też połączone z zatwierdzeniem i zaprzysiężeniem prawa straży publicznej.

Skoro jednak strażnik ponownie dla tej służby ochronnej zostanie ustanowiony, nie potrzeba nowego zatwierdzenia ani zaprzysiężenia do odzyskania wspomnianych praw, lecz wystarcza zgłoszenie (§. 12.) uczynione po myśli §. 9. niniejszej ustawy właściwej politycznej władzy powiatowej.

Jeżeli przytem strażnik na podstawie §. 2. ustęp. 3. niniejszej ustawy zatwierdzony i zaprzysiężony, przez dłuższy czas nie wykonywał służby straźniczej, może polityczna władza powiatowa postąpić według powołanego §. 2. ustęp. 3. dla przekonania się o nieprzerwanem uzdatnieniu strażnika. Jeżeli polityczna władza powiatowa przekonania tego nie nabeździe, może zabronić strażnikowi pełnienia służby straźniczej aż do czasu wykazania uzdatnienia po myśli §. 2 ustęp 3. ustawy, odbierając mu na razie legitymację (§. 11.)

§. 9.

O dopuszczalności zatwierdzenia i zaprzysiężenia, nie mniej o utracie i odjęciu praw uzyskanych wskutek zatwierdzenia i zaprzysiężenia, dalej o wzbronieniu czasowego pełnienia służby straźniczej orzeka ta władza polityczna powiatowa, w której okręgu leży przydzielony strażnikowi okręg ochronny.

Jeżeli jednak ten okręg ochronny położony jest w okręgach kilku politycznych władz powiatowych, do wydawania tych orzeczeń kompetentną jest ta polityczna władza powiatowa, w której okręgu znajduje się lub będzie się miała znajdować siedziba mieszkania strażnika jako takiego.

§. 10.

Przeciw temu orzeczeniu może niedopuszczony do zatwierdzenia i zaprzysiężenia albo ten, komu odjęto połączone z tem prawa, albo wreszcie ten, komu czasowo zabroniono wykonywania tych praw, w ciągu dni czterech od dnia doręczenia wnieść odwołanie do politycznej władzy krajowej. Dalsze odwołanie nie ma miejsca.

§. 11.

Zaprzysiężenie strażnika nastąpić ma według roty przysięgi, której wzór znajduje się w dodatku A.

Zatwierdzonemu i zaprzysiężonemu strażnikowi wydać należy legitymację, wystawioną według wzoru w dodatku B. zawartego.

§. 12.

Ustanawiający strażników obowiązani są pod groźą kary porządkowej od 5 do 50 zł. donieść w ciągu czterech tygodni właściwej politycznej władzy powiatowej przy dołączeniu legitymacji, o każdej zmianie w stanie zatwierdzonego i zaprzysiężonego personalu straźniczego, jako też o przydzielonych temuż okręgach ochronnych.

Zgłoszenie zmiany uwidoczni polityczna władza powiatowa w legitymacji.

§. 13.

Polityczne władze powiatowe prowadzić mają dokładne wykazy wszystkich zatwierdzonych i zaprzysiężonych, w obrębie powiatu służbę strażniczą wykonujących osób i utrzymywać je stale w ewidencji.

§. 14.

Przepisy zostające w sprzeczności z postanowieniami niniejszej ustawy, tracą moc obowiązującą, co jednak nie narusza praw uzyskanych wskutek zatwierdzenia i zaprzysiężenia do służby strażniczej według dotychczasowych przepisów.

Strażnicy zatwierdzeni już i zaprzysiężeni według dotychczasowych przepisów dla ochrony poszczególnych działów kultury krajowej, jeżeliby następnie mieli być ustanowieni do ochrony innych działów, albo przeznaczeni do innego okręgu ochronnego, mogą być zatwierdzeni i zaprzysiężeni do służby strażniczej dla ochrony kultury krajowej w ogóle tylko według postanowień niniejszej ustawy.

Również mogą oni poddać się nawet, choćby nie zaszła zmiana co do służby ochronnej lub co do okręgu ochronnego, na żądanie służbodawców ponownie według przepisów niniejszej ustawy zatwierdzeniu i zaprzysiężeniu do służby strażniczej dla ochrony kultury krajowej w ogóle.

§. 15.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu ministrowi rolnictwa i Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Dodatek A.

Rota przysięgi.

Przysięgam, że ochronę kultury krajowej, jaka mi kiedykolwiek w którymby przysiężnym mi okręgu ochronnym będzie powierzona, sprawować będę zawsze z największą troskliwością i wiernością; że o wszystkich, którzyby oddane mojej pieczy prawa i przedmioty w jakikolwiek sposób naruszać usiłowali, albo istotnie naruszali, z pominięciem osobistych względów sumiennie donosić będę; że według potrzeby będę zajmował rzeczy i przytrzymywał osoby; że niewinnych fałszywie oskarżać ani w podejrzenie podawać nie będę; że będę wszelką szkodę według możliwości powstrzymywać, a dokonane uszkodzenia według najlepszej wiedzy i sumienia zapodawać i szacować i domagać się będę zapobieżenia im w prawnej drodze; że od ciążących na mnie obowiązków bez wiedzy i pozwolenia moich przełożonych, względnie bez nieuniknionej przeszkody nigdy uchylać się nie będę i w każdej porze z powierzonego mi dobra zdam rachunek. Tak mi Panie Boże dopomóż!

Dodatek B.

Str. 1.

Legitymacya¹⁾

Dla służby strażniczej ku ochronie kultury krajowej.

Imię i nazwisko strażnika:

Opisanie osoby tegoż:

Własnoręczny podpis strażnika:

¹⁾ Legitymacya sporządzona być ma z mocnego papieru, w twardej okładce, w rozmiarze 12 cm. wszersz, 20 cm. wzdłuż.

²⁾ Odcisk oznaki służbowej, przepisanej dla personalu strażniczego ku ochronie kultury krajowej ustawą z 29. maja 1887 Dz. u. kr. Nr. 42., względnie rozporządzeniami z 28. listopada 1887 Dz. u. kr. Nr. 65. i 24. maja 1888 Dz. u. kr. Nr. 54.

Do umieszczenia na 2 i 3, na 4 i 5 i na 6 i 7 stronnicy legitymacyi.

Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania ustanawiającego straż	Miejsce zamieszkania strażnika	Okręg ochronny	Dział kultury krajowej dla którego ochrony strażnik jest ustanowiony	Data i liczba zatwierdzenia i zaprzysiężenia dla ochrony kultury krajowej	Uwaga	Podpis politycznej władzy powiatowej

str. 8.

Wyciąg z ustawy państwowej z 16 czerwca 1872 Dz. u. p. Nr. 84 o służbowem stanowisku personalu strażniczego, ustanowionego dla czuwania nad szczególnymi działami kultury krajowej.

§. 2.

Dozorcy służbę swoją pełniący i noszący przytem przepisany mundur i oznakę służbową uważani będą jako straż publiczna i te same prawa służyć im będą, które ustawy przyznają członkom zwierzchności i straży cywilnej.

Przepisy prawne o świadectwie zaprzysiężonych sług państwa, tycaćem się onychże spostrzeżeń służbowych w sprawach karnych, będą także stosowane do świadectw tegoż samego rodzaju, danych przez dozorców.

§. 3.

Dozorca może aresztować jedynie w celu odstawienia do właściwej władzy do dalszego postępowania i tylko w następujących przypadkach:

1. Jeżeli ten, którego dozorca złapie w chwili popełnienia czynku karygodnego na przedmiotach jego pieczy poruczonych:

a) jest mu nieznanym lub nie ma stałej siedziby w gminie, albo w gminach stanowiących okręg jego nadzorowi podlegający, albo

b) stawia opór jego służbowemu wezwaniu, zelży go lub rzuci się na niego, albo

c) zrządził znaczną szkodę, lub postąpił z szczególną złośliwością;

2. Jeżeli dozorca spotka nieznajomego na cudzym gruncie, lub w pobliżu przedmiotów, nad którymi ma dozór, a okoliczności temu towarzyszące wniecą silne podejrzenie, że nieznajomy popełnił lub usiłował popełnić czyn karygodny na wzmiankowanych przedmiotach.

§. 4.

Jeżeli osoba, która na zasadzie §. 3. może być aresztowaną, ocala się zapomocą ucieczki, dozorca mocen jest ścigać tę osobę nawet po za granicami swojego okręgu i aresztować takową po za obrębem tegoż.

§. 5.

Rzeczy za pomocą czynu karygodnego osiągnięte, tudzież do pełnienia onego potrzebne, mogą być osobom na gorącym uczynku schwytanym odebrane.

§. 6.

Oprócz przypadku schwytania na gorącym uczynku dozorca mocen jest osobom o popełnienie lub przygotowanie czynu karygodnego na przedmiotach jego dozorowi poruczonych, mocno podejrzanym, odebrać rzeczy według wszelkiego prawdopodobieństwa zapomocą czynu karygodnego osiągnięte lub do takowego przeznaczone, jeżeli posiadanie tych przedmiotów nie będzie usprawiedliwione.

§. 7.

Dozorca winien osoby aresztowane i rzeczy zajęte odstawić niezwłocznie do władzy przeznaczonej do onych odebrania, chyba by osobne ustawy co innego przepisywały.

Co się tyczy osób aresztowanych, 48 godzinny termin oddania onych właściwej władzy do dalszego postąpienia w §. 4. ustawy z dnia 27. października 1862 (Dz. u. p Nr 87.) wyznaczony, w żadnym wypadku przekroczonym być nie może.
